

Nieuwsbrief ERF Updates

Nummer 6, 2022

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:796](#) 22-03-2022

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:1998](#) 15-03-2022

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:598](#) 08-03-2022

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:559](#) 01-03-2022

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:4035](#) 14-12-2021

Rechtbank

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:1350](#) 16-03-2022

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:1282](#) 16-03-2022

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2022:997](#) 16-03-2022

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2022:1016](#) 15-03-2022

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2022:1221](#) 09-03-2022

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:1875](#) 09-03-2022

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:1789](#) 09-03-2022

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2022:631](#) 09-03-2022

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:1615](#) 04-03-2022

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2022:920](#) 03-03-2022

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2022:637](#) 02-03-2022

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:1119](#) 28-02-2022

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2022:1960](#) 23-02-2022

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2022:1519](#) 23-02-2022

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:1624](#) 23-02-2022

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2022:1352](#) 22-02-2022

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:1504](#) 04-02-2022

[Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2022:1944](#) 25-01-2022

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:1500](#) 19-01-2022

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:13423](#) 17-12-2021

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2021:2212](#) 29-04-2021

RECHTSPRAAK

Ondanks ontbreken schenkingstraditie verleent het hof de curator machtiging tot het doen van schenkingen (art. 1:386 lid 1 jo. 1:345 lid 1 BW).

In casu is sprake van een uitzondering op de in de aanbevelingen curatele van het LOVCK (voor de vermogensrechtelijke taken van de curator) vastgelegde hoofdregel dat een machtigingsverzoek tot het doen van schenkingen wordt afgewezen als geen schenkingstraditie wordt aangetoond. Het hof ziet in de omstandigheden van het geval voldoende aanleiding om, hoewel geen sprake is van een traditie in de eigenlijke zin van het woord, toch enige schenkingen toe te staan. Daarvoor is redengevend de grote vrijgevigheid van rechthebbende jegens haar dochters in het verleden en de verklaringen van vrienden van de rechthebbende waaruit kan worden afgeleid dat er ten behoeve van de dochters geld opzij werd gezet, met als doel dit in de toekomst aan de dochters te schenken.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 14-12-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:4035

Zaaknummer: 200.294.751/01

Rechters: J.F. Miedema, J.M.C. Louwinger-Rijk en J.W. van Zaane

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechter weigert loon vereffenaar vast te stellen.

De vereffenaar verzoekt vaststelling van zijn loon. Bij gebreke aan een gespecificeerde urenregistratie (die moest voldoen aan de Recofa-richtlijnen, zie ECLI:NL:RBGEL:2022:48, ERF 2022-0035) en onderbouwing van de verrichte werkzaamheden wijst de kantonrechter dit verzoek af.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 28-02-2022

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:1119

Zaaknummer: 9529614 \ EZ VERZ 21-490 \ mk

Rechters: M.J.H. Schuurman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank stelt verdeling vast en bepaalt dat overbedelingsschulden gedeeltelijk en in termijnen kunnen worden voldaan.

Vader heeft in zijn uiterste wil zijn vier dochters tot zijn erfgenamen benoemd. In het testament is tevens de wens vastgelegd dat het tot de nalatenschap behorende landgoed als zodanig intact blijft. In het kader van de afwikkeling van de nalatenschap zijn in (re)conventie diverse wijzen van verdeling gevorderd. In een tussenvonnis (ECLI:NL:RBOVE:2021:4979) overweegt de enkelvoudige kamer van de rechtbank dat zij op grond van artikel 677 e.v. Rv juncto 3:185 BW bevoegd is tot het gelasten dan wel zelf vaststellen van de verdeling en daarbij niet is gebonden aan hetgeen is gevorderd. Uitgaand van hetgeen vader in zijn testament had bepaald, gaf de rechtbank vervolgens aan hoe zij voornemens was de verdeling te bepalen. Gelet op het gewicht van de zaak en de belangen van partijen, stelde de rechtbank die verdeling echter niet vast, maar verwees de zaak door naar de meervoudige kamer.

In hetgeen thans/daarna door partijen is ingebracht, ziet de meervoudige kamer geen reden om de in het tussenvonnis voorgestane wijze van verdeling niet te volgen c.q. daarop terug te komen. In afwijking van het tussenvonnis bepaalt de rechtbank wel dat (tenzij partijen anders afspreken) de overbedelingsvorderingen in geld worden voldaan. Gebruikmakend van haar bevoegdheid (art. 3:185 lid 3 BW) bepaalt de rechtbank verder dat de vorderingen deels meteen bij het passeren van de akte van verdeling en deels in termijnen moeten worden betaald.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 02-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2022:637

Zaaknummer: C/o8/154086 / HA ZA 14-181

Rechters: D.N.R. Wegerif, S.J.S. Groeneveld-Koekkoek en J.G.T.M. Castrop

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter trekt machtiging is. De meerderjarigenbewindvoerder mag geen gebruik maken van een eerder verstrekte machtiging tot het verwerpen namens de rechthebbende van aan haar toekomend erfdeel. Machtiging was destijds verleend met doel recht op bijstand te behouden.

In december 2021 heeft de kantonrechter machtiging gegeven aan de bewindvoerder om namens de rechthebbende een erfdeel te verwerpen (ECLI:NL:RBROT:2021:12043, ERF 2021-0369). De bewindvoerder deed het verzoek om het recht op bijstand van rechthebbende te behouden. Als de bewindvoerder vervolgens bij de griffie kenbaar maakt van deze machtiging gebruik te willen maken, geeft de kantonrechter aan hem te kennen voornemens te zijn om de machtiging in te trekken. Naar aanleiding hiervan laat de bewindvoerder weten niet langer namens de rechthebbende te willen verwerpen. De kantonrechter trekt vervolgens de machtiging daadwerkelijk in.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 04-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:1615

Zaaknummer: 9715542 \ BM VERZ 22-1552

Rechters: G.A.F.M. Wouters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***Notariële zorgplicht geschonden door niet bespreken
dertigdagenclausule bij samengesteld gezin.***

Erflater heeft zijn echtgenote en zijn dochters uit een eerder huwelijk tot zijn erfgenamen benoemd. Deze tweede echtgenote overlijdt kort na het overlijden van de erflater. Hierdoor vererft een deel van de nalatenschap van de erflater naar de kinderen van zijn tweede echtgenote. De dochters verwijten de notaris(sen) dat is verzuimd om een dertigdagenclausule met erflater te bespreken (art. 43 lid 1 Wna). Dit laatste kunnen de notarissen zich niet herinneren en blijkt ook niet uit de gespreksaantekeningen. Het hof stelt dat het bij een samengesteld gezin gebruikelijk is om zo'n dertigdagenclausule (en art. 53 lid 4 SW 1956) te bespreken. Omdat het ontbreken van aantekeningen/herinneringen hierover voor risico komt van de notarissen, volgt oplegging van een berisping. Het tweede verwijt van klagers – er is nagelaten om het testament onder vier ogen met erflater te bespreken – wordt afgewezen. De notarissen onderbouwen afdoende dat zij mochten veronderstellen dat erflater ondanks de aanwezigheid van zijn echtgenote bij de besprekingen zijn wil vrij en onafhankelijk had gevormd.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 01-03-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:559

Zaaknummer: 200.292.829/01

Rechters: J.W.M. Tromp, H.T. van der Meer en J.H. Lieber

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Oude aangifte erfbelasting gebruikt bij het vaststellen erfdeel in een in 1990 opgevallende nalatenschap.

Eiser vordert vaststelling van zijn erfdeel in de nalatenschap van zijn in 1990 overleden vader alsmede vaststelling van zijn legitieme portie in de nalatenschap van zijn in 2019 overleden moeder. De broer van eiser is gedaagde en enig erfgenaam van moeder. Vader had een ouderlijke boedelverdeling gemaakt (art. 1167 Oud BW). Bij gebreke aan andere stukken gaat de rechtbank bij de bepaling van de omvang van vaders nalatenschap uit van de in 1991 ingediende aangifte successierecht. De rechtbank verbindt geen nadelige gevolgen aan het gegeven dat hoewel hij eerder had aangegeven dat dit stuk niet (meer) voorhanden was, de aangifte in onderhavige procedure (alsnog) geproduceerd wordt. De door de gedaagde hieromtrent gegeven verklaring acht de rechtbank geloofwaardig. Er is met name geen aanleiding voor een verbeurdverklaring (art. 3:194 BW) van het aandeel van gedaagde in de nalatenschap van vader. Niet alleen is omstreden of artikel 4:1110 Oud BW (en het huidige art. 3:194 lid 2 BW) toepasselijk is op de ouderlijke boedelverdeling, ook is niet komen vast te staan dat gedaagde in het bezit was van het aangiftebiljet of anderszins wist van de bestanddelen die daarin vermeld staan. Vervolgens stelt de rechtbank het erfdeel en de legitieme vast.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 09-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2022:631

Zaaknummer: C/18/202975 / HA ZA 20-278

Rechters: M. Sanna

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Klaagster is ontvankelijk ondanks het feit dat het testament inmiddels is herroepen.

De zaak draait om de beoordeling van de feitelijke wilsbekwaamheid van de testateur ter zake van het door hem in april 2020 gemaakte testament. In dit testament herroept hij de eerder gemaakte erfstelling ten gunste van klaagster. Voordat hij in september 2020 overleed, heeft erfflater in juli 2020 zijn laatste testament gemaakt waarbij eerdere testamenten – waaronder dat uit april 2020 – zijn herroepen. Dit maakt – zo de notaris – dat klaagster geen redelijk belang (meer) heeft bij haar klacht (art. 99 lid 1 Wna) over het in april 2020 door hem gepasseerde testament. Het hof gaat hier niet in mee aangezien het begrip ‘redelijk belang’ ruim moet worden uitgelegd. In het testament van april 2020 is klaagster impliciet onterfd als testamentair erfgenaam, en daarmee staat haar belang (voldoende) vast. De herroeping is derhalve niet van belang. Hoewel klaagster ontvankelijk is, wijst het hof de klacht na inhoudelijke beoordeling alsnog af.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 08-03-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:598

Zaaknummer: 200.298.335/01 NOT

Rechters: J.H. Lieber, J.W.M. Tromp en J.L.M.G. Mertens

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Voorlopige voorziening tot verstrekken inzage feitelijke afwikkeling nalatenschap geweigerd wegens gebrek aan spoedeisend belang.

Broer en zus zijn gerechtigd tot de nalatenschap van hun overleden moeder. De zus vordert een voorlopige voorziening (art. 223 Rv) waarin de broer wordt veroordeeld tot het verstrekken van inzage (art. 843a Rv) in de feitelijke afwikkeling van de nalatenschap (inzage in enkele met name genoemde stukken). De zus baseert haar vordering op een aantal stellingen: het feit dat moeder reeds op 26 oktober 2020 is overleden, inzage maakt dat zij (vooraf) kan controleren of de door de broer aangeleverde stukken juist zijn en het gegeven dat voor zover haar bekend nog geen aangifte erfbelasting is gedaan. Omdat in de ogen van de rechtbank onvoldoende duidelijk is gemaakt wat het spoedeisend belang in deze zaak is, weigert zij de gevraagde voorziening. Omdat de zus in incident en in hoofdzaak hetzelfde vordert, is het aan haar om uit te leggen waarom redelijkerwijs niet kan worden gewacht op een beslissing in de hoofdzaak. In dat kader stelt de rechtbank dat enkel tijdsverloop daarvoor onvoldoende is. Ook de duur van de inmiddels verstreken periode is geen indicatie van het tegendeel. Hetzelfde geldt voor de wens van de zus om op zo kort mogelijke termijn aangifte erfbelasting te doen en het vooraf willen/kunnen controleren van de door broer aan te leveren stukken. Dit alles maakt dat er geen sprake is van een spoedeisend belang.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 23-02-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:1624

Zaaknummer: C/10/630282 / HA ZA 21-1073

Rechters: J. van den Bos

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Aangezien de beslaglegger geen separatist is, wordt op verzoek van de vereffenaar een (reeds gelegd) executoriaal beslag opgeheven.

In de nalatenschap van X is professioneel bewindvoerder A tot vereffenaar benoemd (art. 4:203 lid 1 onder b BW). In 2018 heeft Z executoriaal beslag gelegd op een tot de nalatenschap behorende woning. Uit onder andere de voorlopige boedelbeschrijving (art. 4:211 lid 3 BW) blijkt dat de nalatenschap een negatief saldo kent. Beslaglegger Z geeft geen gehoor aan de verzoeken van de vereffenaar tot de vrijwillige doorhaling van het beslag. Na parate executie van de woning door de eerste hypotheekhouder bericht de vereffenaar dat de restant-executieopbrengst toekomt aan de nalatenschap en vraagt wederom vergeefs om doorhaling van het beslag. Thans verzoekt de vereffenaar opheffing van het beslag (art. 4:223 lid 1 en lid 3 BW). De kantonrechter wijst het verzoek toe omdat dit vereist is voor de efficiënte afwikkeling van de nalatenschap. Tijdens de vereffening is individuele executie door een schuldeiser immers uitsluitend voorbehouden aan separatisten (art. 4:223 en 4:224 BW). Na voltooiing van de vereffening zal, conform de wettelijke rangorde, een uitbetaling aan de schuldeisers plaatsvinden.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 19-01-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:1500

Zaaknummer: 9629063 VC VERZ 22-3

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter machtigt wettelijk vertegenwoordiger tot inzage in de bescheiden van de nalatenschap teneinde een onderbouwd verzoek tot verwerping te kunnen indienen.

Erflater is ongehuwd en zonder achterlating van afstammelingen overleden. Als gevolg van de (voorgenomen) verwerpingen van o.m. hun ouders zullen een aantal minderjarigen erfgenaam worden van erflater. Namens de minderjarigen verzoeken hun wettelijk vertegenwoordigers de kantonrechter machtiging om de nalatenschap te verwerpen. De kantonrechter weigert de gevraagde machtiging. Het enkele feit dat de afgelopen 40 jaren geen contact was met de overledene is geen grond voor verwerping. Ook anderszins blijkt vooralsnog niet dat verwerping in het belang van de minderjarigen zou zijn. Op het verzoek van de kantonrechter om te onderbouwen dat de nalatenschap negatief dan wel van zeer geringe omvang is, geven de wettelijk vertegenwoordigers aan dat zij de daarvoor benodigde informatie ontberen. Hoewel de termijn van artikel 4:185 BW inmiddels is verlopen, ziet de rechter voldoende redenen en aanknopingspunten (o.m. art. 4:185 en art. 4:192 BW) om de wettelijk vertegenwoordigers te machtigen tot inzage in en het verlangen van afschriften van alle gegevensdragers en administratie van de erflater. Het doel is om de wettelijk vertegenwoordigers in staat te stellen tot een inventarisatie van de nalatenschap en het belang van de minderjarige(n) bij verwerping daarvan nader te onderbouwen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 29-04-2021

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2021:2212

Zaaknummer: 9081337 \ BH VERZ 21 – 6780

Rechters: M.J.H. Schuurman

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Notaris en erfgenamen moeten meewerken aan uitvoering nog niet in kracht van gewijsde gegaan vonnis.

Bij uitvoerbaar bij voorraad verklaard vonnis is een tot de nalatenschap behorende onroerende zaak toegedeeld aan X. Hoewel hoger beroep is ingesteld, vordert X thans bij de voorzieningenrechter dat de notaris en de overige erfgenamen meewerken en uitvoering geven aan dit vonnis. De voorzieningenrechter acht de verwijzing van X naar het dreigend verval van gunstige financieringscondities valide, en concludeert dat het gevorderde geen misbruik van procesrecht is van X. De rechter oordeelt dat de overige erfgenamen ondanks hun hoger beroep moeten meewerken aan de (partiële) akte van verdeling. Voor wat betreft de mede in het geding betrokken notaris meldt de rechter dat het feit dat het vonnis in eerste aanleg nog niet in kracht van gewijsde is gegaan, géén grond is om dienst te weigeren. Wel staat het de notaris vrij om ter uitvoering van zijn zorg- en informatieplicht (en noodzakelijke zorgvuldigheid) in de akte op te nemen dat de uitspraak ter uitvoering waarvan een en ander plaatsvindt, nog niet in kracht van gewijsde is gegaan en te wijzen op de gevolgen van vernietiging in hoger beroep van het vonnis in eerste aanleg.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 25-01-2022

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2022:1944

Zaaknummer: C/15/323184 / KG ZA 21-644

Rechters: E. Kanninga-Jonker

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eventuele opeisbaarheid vordering eerststervende ouder geen grond om zonder toestemming van de langstlevende geld van diens rekening over te boeken naar een eigen rekening.

Door het overlijden van vader in 2011 werd de wettelijke verdeling (art. 4:13 BW) van kracht met als bijzondere opeisbaarheidsgrond de definitieve opname van moeder in een verzorgings- verpleegtehuis. Mede in verband met haar opname in 2019 in een verpleegtehuis als gevolg van een hersenbloeding heeft de dochter de administratie van moeder ter hand genomen. De dochter heeft in de loop van de tijd forse bedragen overgeboekt van de rekening van moeder naar haar eigen rekening c.q. die van haar echtgenoot en kinderen. Nadat moeder hier kennis van krijgt en dochter hierop in rechte aanspreekt, stelt de dochter onder meer dat de overboekingen mede zien op haar (kinds)deel in de nalatenschap van vader. Een kindsdeel dat opeisbaar is geworden door de werking van de opeisbaarheidsclausule over het verblijf van moeder in een verzorgingstehuis. De voorzieningenrechter gaat niet mee in dit verweer, al was het maar omdat de door de dochter gepleegde eigenrichting in rechte niet kan worden gehonoreerd.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 03-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2022:920

Zaaknummer: C/01/377993 / KG ZA 21-765

Rechters: E. Loesberg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Rechtbank benoemt vereffenaar omdat de (wettelijk vertegenwoordiger van de minderjarige) erfgenaam zichzelf onvoldoende capabel acht.

In een tweetal zaken acht de vereffenaar zichzelf niet capabel genoeg om de vereffening ter hand te nemen. De eerste zaak kwam reeds in ERF-nieuwsbrief 2022, nr. 5 aan bod. Toen werd moeder als wettelijk vertegenwoordigster van haar zoon wegens termijnoverschrijding niet-ontvankelijk verklaard in haar verzoek tot machtiging verwerping van de nalatenschap van de overledene die na postume gerechtelijke vaststelling de vader was van haar zoon (ECLI:NL:RBROT:2021:13422, ERF 2022-0060). Thans (ECLI:NL:RBROT:2021:13423) verzoekt moeder om de benoeming van een professionele vereffenaar. Reden voor dit verzoek is dat moeder zichzelf onvoldoende uitgerust en gekwalificeerd acht om de afwikkeling van de nalatenschap ter hand te nemen. Ook het vermoeden dat de nalatenschap negatief is, speelt daarbij een rol. De rechtbank wijst dit verzoek toe (art. 4:203 BW) en gelast de inschrijving van de benoeming in het boedelregister (art. 4:206 lid 6 BW). Uit de feiten en omstandigheden blijkt voldoende van een belang bij de benoeming van een professionele vereffenaar.

Ook in de tweede zaak (ECLI:NL:RBROT:2022:1491) acht de erfgenaam zichzelf niet in staat tot een adequate vereffening. Dit en de complexiteit van de vermoedelijk negatieve nalatenschap zijn gronden voor het verzoek van de beneficiair aanvaard hebbende erfgenaam (art. 4:204 lid 1 sub a BW) aan de rechtbank om een vereffenaar te benoemen. Nu – zo de rechtbank – de wet geen inhoudelijke eisen stelt aan zo'n verzoek en de feiten en omstandigheden blijken geven van een belang bij de benoeming van een professionele vereffenaar, wijst de rechtbank het verzoek toe.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 17-12-2021

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2021:13423

Zaaknummer: 620843 HA RK 21-738

Rechters: G.A.F.M. Wouters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kantonrechter geeft wettelijk vertegenwoordiger machtiging medewerking afgifte legaten en verdeling nalatenschap.

Erflater heeft zijn echtgenote alsmede zijn twee kinderen voor gelijke delen tot zijn erfgenamen benoemd. Aan zijn echtgenote kende hij verder toe een keuzelegaat en het vruchtgebruik van alle (overige) goederen van de nalatenschap. De nalatenschap geldt als beneficiair aanvaard namens een van de beide kinderen (art. 4:193 lid 2 BW). In verband hiermee heeft de tot executeur benoemde echtgenote een ruimschoots voldoende verklaring afgelegd (art. 4:202 lid 1 onder a BW).

In haar hoedanigheid van wettelijk vertegenwoordiger verzoekt de echtgenote machtiging (art. 1:253k BW jo. 1:345 BW) om namens de minderjarige erfgenaam mee te werken aan de akte houdende verdeling van de nalatenschap en afgifte aan haar van het keuzelegaat. De kantonrechter acht inwilliging van het verzoek in het belang van de minderjarige (art. 1:356 lid 1 BW). Zo is voortzetting van de bewoning van de tot de nalatenschap behorende woning in het belang van de minderjarige. Tevens bevat het testament van erflater voldoende waarborgen met betrekking tot de opeisbaarheid van de vorderingen die de minderjarige ter zake op de echtgenote krijgt.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 04-02-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:1504

Zaaknummer: 9603285 VC VERZ 21-772

Rechters: C. van Steenderen-Koornneef

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ondanks onvoldoende notarieel onderzoek blijkt niet dat testateur feitelijk wilsonbekwaam was, en is het testament geldig.

Erflater heeft in juni 2019 opgestelde testament zijn levenspartner en een neef tot zijn erfgenamen benoemd. Na diens overlijden in oktober 2019 dienen een broer en zus van overledene een klacht in tegen de passerend notaris omdat onvoldoende onderzoek zou zijn verricht naar de geestestoestand van de testateur. Die klacht is grotendeels toegewezen. In onderhavige procedure vorderen broer en zus de nietigverklaring van het testament omdat erflater ten tijde van het opmaken van het testament feitelijk wilsonbekwaam was (art. 3:34 BW). De rechtbank stelt dat de ministerieplicht van de notaris met zich brengt dat enkel bij stevige indicatoren van wilsonbekwaamheid dienst moet worden geweigerd. In dat kader volgt uit het oordeel van de tuchtrechter dat de notaris onvoldoende onderzoek heeft verricht, niet automatisch dat sprake was van feitelijke wilsonbekwaamheid. Ook het medisch dossier van erflater leidt niet tot die conclusie. Dit geldt ook voor het feit dat in juli 2019 wordt gedacht dat erflater aan dementie leed. Dementie is, zo de rechtbank, niet gelijk te stellen aan feitelijke wilsonbekwaamheid. Relevant is wel dat erflater soms goede en soms slechte dagen had. Ook de verder door eisers aangevoerde (medische) argumenten overtuigen de rechtbank niet van de feitelijke-wilsonbekwaamheid. De rechtbank wijst de vorderingen af.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 09-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:1789

Zaaknummer: C/10/621098 HA ZA 21-561

Rechters: G.A.F.M. Wouters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geen vervallenverklaring omdat afwikkelingsbewind waaraan last was verbonden, is vervallen.

Broer en zus zijn de enig erfgenamen van hun in 2018 overleden moeder. Moeder had in haar testament – voor zover thans van belang – X tot executeur benoemd met de bevoegdheid om een of meer executeurs aan zich toe te voegen of in zijn plaats te stellen (art. 4:142 lid 1 BW). Daarnaast is X benoemd tot afwikkelingsbewindvoerder met de bevoegdheid tot verdeling van de nalatenschap (art. 4:153 BW jo. 4:171 BW). X heeft de executele aanvaard en vervolgens Y voor hem in de plaats gesteld. Het bewindvoederschap heeft X niet aanvaard. Als gevolg daarvan is – zo de rechtbank – het bewind vervallen. Bij wege van last (art. 4:130 BW) heeft moeder verder bepaald dat als een erfgenaam niet binnen een door de executeur/afwikkelingsbewindvoerder gestelde redelijke termijn meewerkt aan de verdeling van haar nalatenschap, de vervallenverklaring van diens erfgenaamschap kan worden verzocht (art. 4:131 BW). In onderhavige procedure stellen broer en zus een substantieel aantal vorderingen tegen elkaar in die veelal op de samenstelling en verdeling van de nalatenschap betrekking hebben. Los van deze feitelijke kwesties is vooral interessant de vordering van de zus tot vervallenverklaring van het erfgenaamschap van haar broer. Deze vordering is gegrond op de stelling dat de broer voortdurend bezwaar maakt tegen het optreden van executeur Y, en het ontslag/schorsing van Y wil bewerkstelligen.

De rechtbank wijst deze vordering af. In dat kader overweegt de rechtbank dat de notaris bij het opstellen van het testament een evidente fout heeft gemaakt. De last is gekoppeld aan het meewerken aan de verdeling van de nalatenschap ‘als geregeld in hoofdstuk 4 van het testament’. De rechtbank concludeert dat hoofdstuk 4 de benoeming en bevoegdheden van de executeur behelst, terwijl de benoeming en taak van de afwikkelingsbewindvoerder in hoofdstuk 5 zijn opgenomen. De verwijzing in de lastclausule naar ‘hoofdstuk 4’ moet volgens de rechtbank worden gelezen als een verwijzing naar ‘hoofdstuk 5’ over het afwikkelingsbewind c.a.

Deze uitleg tezamen met het gegeven dat Y geen afwikkelingsbewindvoerder, maar slechts executeur is, leidt tot de conclusie dat de opstelling van de broer jegens executeur Y geen reden kan zijn om tot vervallenverklaring te komen. De opstelling van de broer houdt immers

geen verband met de verdeling van de nalatenschap, en in de uitleg van de rechtbank was de sanctie van vervallenverklaring nu net daaraan gekoppeld. Vervolgens gaat de rechtbank in op de diverse door broer en zus opgeworpen (en hier niet besproken) verdelingskwesties.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 23-02-2022

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2022:1519

Zaaknummer: C/03/273072 / HA ZA 20-34

Rechters: W.J.J. Beurskens

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Koop door een kind van woning (tijdens leven) van moeder is onrechtmatig jegens de andere kinderen omdat mede als gevolg van de verkoopcondities hun erfdelen ter zake van vaders nalatenschap niet (volledig) kunnen worden voldaan.

Als gevolg van het overlijden van vader hebben zijn vier kinderen een niet-opeisbare vordering op hun moeder. Na het overlijden van moeder blijkt dat zij tijdens leven de woning aan een van de vier kinderen (kind A) heeft overgedragen. Per saldo is van de koopsom niets in het vermogen van moeder terechtgekomen; er was sprake van een vruchtgebruik, een lening, (gestelde) schenkingen en verrekening met het vaderlijk erfdeel. Twee van de vier kinderen (C en D) stellen dat zij hierdoor zijn benadeeld nu blijkt dat door de wijze van verkoop hun vaderlijke erfdelen niet meer volledig betaald konden worden uit de nalatenschap van moeder. In hun poging de (gevolgen van de) overdracht aan A ongedaan te maken, brengen C en D een breed scala aan nietigheid dan wel vernietigbaarheidsgronden van de koopovereenkomst in stelling. Zo zou niet zijn voldaan aan het schriftelijkheidsvereiste (art. 7:2 BW), was moeder wilsonbekwaam (art. 3:34 BW), was sprake van strijd met de openbare orde en de goede zeden (art. 3:40 BW) en/of misbruik van omstandigheden (art. 3:40 BW) en had de koopovereenkomst de strekking om moeder in de uitoefening van haar erfrechtelijke bevoegdheden te belemmeren (art. 4:4: BW). De rechtbank wijst al deze stellingen af.

Dat is echter anders met het verwijt van C en D dat A onrechtmatig heeft gehandeld (art. 6:162 BW) door zichzelf tijdens het leven van moeder te bevoordelen op een wijze waardoor C en D in hun vermogenspositie zijn geschaad. Ook kind B wordt onrechtmatig gedrag verweten. B zou hand- en spandiensten hebben verleend aan A (en daarbij zijn bevoordeeld).

De rechtbank begint de beoordeling van het onrechtmatigheidsvraagstuk met de overweging dat voor de vraag of sprake is van een onrechtmatige daad moet worden vastgesteld of kind A op het tijdstip dat de koop en de daarmee samenhangende rechtshandelingen werden aangegaan, op de hoogte was of had moeten zijn van de gestelde benadeling van C en D. In dat kader is relevant dat A de financiën van moeder heeft beheerd. Hetzelfde geldt voor het feit

dat A stukken heeft overhandigd aan het notariskantoor aan de hand waarvan de voor A gunstigste optie voor de verwerving van de woning werd berekend. Bij de door het notariskantoor gemaakte berekeningen zijn een aantal posten (zoals de hypotheekschuld, schuldbekentenissen van vader aan ieder van de kinderen) niet meegenomen. De berekening ging derhalve uit van een vermogen van moeder dat onjuist is vastgesteld. Dit had wederom gevolgen voor de vraag of de vaderlijke erfdelen na de overdracht nog betaald konden worden. Op dit element – de uitbetaling van de erfdelen (en oprening) – heeft het notariskantoor diverse keren expliciet gewezen. Daarmee was voor A duidelijk wat het belang was (c.q. dat het van belang was) om de notaris van de juiste gegevens te voorzien. Door die gegevens niet volledig te verstrekken heeft A onrechtmatig gehandeld jegens C en D. Ten aanzien van kind B is onvoldoende komen vast te staan dat ook hij onrechtmatig heeft gehandeld. B wist weliswaar van de verkoop aan A, maar het zwijgen daarover is niet onrechtmatig.

De rechtbank veroordeelt A tot betaling van de schade (bestaand uit het tekort aan de vaderlijke erfdelen voor zover deze niet uit de nalatenschap van moeder kon worden voldaan) aan C en D.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 09-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:1875

Zaaknummer: C/10/576538 / HA ZA 19-579

Rechters: G.A.F.M. Wouters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Een aangekondigd voornemen tot verdeling is geen misbruik van de verdelingsbevoegdheid van een afwikkelingsbewindvoerder. Er is sprake van prematuur ingestelde vorderingen.

Erflater heeft in zijn testament een afwikkelingsbewindvoerder benoemd en aan deze de bevoegdheid toegekend om over de nalatenschapsgoederen te beschikken en de nalatenschap te verdelen zonder dat daarvoor toestemming of instemming is vereist van de erfgenamen (art. 4:171 BW). Tot de door het overlijden ontstane nalatenschap/onverdeelde gemeenschap behoren onder meer certificaten van aandelen. De door erflater benoemde executeur-afwikkelingsbewindvoerder heeft een wijze van verdeling aangekondigd waarbij de certificaten niet (mede) aan eiser in onderhavige procedure worden toegedeeld (eiser deelt wel mee in de waarde). Eiser verwijt de afwikkelingsbewindvoerder dat deze misbruik (art. 3:13 BW) maakt van haar bevoegdheid tot verdeling. Eiser vordert een verklaring voor recht van gelijke strekking. De rechtbank stelt dat partijen het erover eens zijn dat een afwikkelingsbewindvoerder bij de uitvoering van zijn taak de belangen van de erfgenamen dient te betrekken. Het bewind is ingesteld in het gemeenschappelijk belang van de erfgenamen en de bewindvoerder moet een verdeling tot stand te brengen met inachtneming van de erfdelen zonder dat een van de erven daarbij wordt benadeeld.

In de visie van de rechtbank is in casu echter van een verdeling of een 'concrete dreiging' daarvan (nog) géén sprake. De afwikkelingsbewindvoerder heeft uit de doeken gedaan dat de certificaten nog niet feitelijk zijn verdeeld en op dit moment ook niet kunnen worden verdeeld. In verband met de achterliggende oorzaak daarvan heeft de bewindvoerder een advocaat ingeschakeld en in afwachting van de uitkomst van diens interventie kan de waarde van de certificaten niet worden vastgesteld. Daarmee is duidelijk dat vooralsnog niet tot verdeling van de certificaten kan worden overgegaan.

Dit alles brengt de rechtbank tot de overweging dat de afwikkelingsbewindvoerder weliswaar voornemens is om de certificaten op de aangekondigde wijze te verdelen, maar dat misbruik van bevoegdheid niet kan worden aangenomen. Die verdelingsbevoegdheid is immers nog niet gebruikt en evenmin staat in voldoende mate vast op welke wijze die gebruikt zal gaan worden.

Over de vordering dat de rechtbank zelf de verdeling vaststelt, oordeelt de rechtbank dat een eventueel tekortschieten door de afwikkelingsbewindvoerder in diens taakuitoefening op zichzelf nog geen grond is om in afwijking van de bepalingen in het testament de afwikkelingsbewindvoerder te passeren en op de voet van artikel 3:185 lid 1 BW tot verdeling van een deel van de nalatenschap over te gaan. Een verzoek tot ontslag van de bewindvoerder (art. 4:164 BW) ligt dan meer in de rede.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 09-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2022:1221

Zaaknummer: C/02/386348 / HA ZA 21-330

Rechters: J.J.M. Van Lanen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omdat ieder van de beide erfgenamen een gelijk belang heeft dat de nalatenschapswoning aan hem wordt toegedeeld, moet deze worden verkocht aan een derde. Geen verrekening bij de verdeling van verjaarde geldschuld van de ene erfgenaam op de andere erfgenaam.

De erfgenamen X (eiseres) en Y (gedaagde) van moeder wensen allebei (vanwege de emotionele waarde) de tot de nalatenschap behorende woning in het kader van de verdeling van de nalatenschap toegedeeld te krijgen. Ook zijn beiden in staat om de daarvoor noodzakelijke financiering rond te krijgen. De rechtbank constateert dat beide erfgenamen een gelijk belang hebben bij toedeling van de woning. Bij gebreke aan een rechtsgeldig kenbaar gemaakte voorkeur van moeder, en omdat het belang van X bij toedeling niet boven dat van Y uitgaat, besluit de rechtbank tot verdeling bij wege van verkoop aan een derde. Hierdoor hebben zij beiden een gelijk belang bij een zo hoog mogelijke opbrengst, in plaats van dat er sprake is van een tegenstrijdig belang bij toedeling van de woning aan één van hen.

In een eerder gewezen tussenvonnis heeft de rechtbank verder geconcludeerd dat een vordering van erfgenaam Y op erfgenaam X is verjaard. Thans is in geschil of deze verjaarde vordering (wel) door middel van verrekening (art. 6:127 lid 2 BW) bij de verdeling in aanmerking moet worden genomen. Y gaat daarbij uit van toedeling van de woning aan hem. In die situatie ontstaat volgens Y een vordering uit hoofde van overbedeling van X op hem. Y stelt dat de verjaarde vordering van hem op X moet worden verrekend met deze overbedelingsvordering.

De rechtbank stelt dat, omdat de woning aan een derde wordt verkocht, het door Y geschetste scenario zich niet voordoet. Dit roept de vraag op of bij verkoop aan een derde überhaupt wel een voor verrekening in aanmerking komende verdelingsvordering van X op Y ontstaat. In dat kader overweegt de rechtbank dat voor zover al zou moeten worden aangenomen dat X een vordering op Y heeft, die vordering bestaat uit het meewerken aan de totstandkoming van de verkoop/verdeling. Dit maakt, zo de rechtbank, dat die verdelingsvordering van X op Y niet gelijksoortig is met de verjaarde vordering van Y op X. De ene schuld is een geldvordering, de

andere schuld kan hooguit bestaan uit een vordering tot meewerken aan de verdeling/verkoop. Verrekening is dan ook niet mogelijk.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 16-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2022:997

Zaaknummer: C/01/352042 / HA ZA 19-716

Rechters: N.W.A. Stegeman-Kragting

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Uitleg van de bedoeling van de verzekeringnemer bij aanwijzing begunstigde leidt niet tot afwijking van de standaardbegunstiging van de weduwe ten gunste van de kinderen.

X overlijdt met achterlating van zijn twee enige kinderen A en B (geboren uit het door echtscheiding ontbonden huwelijk van X), alsmede zijn echtgenote Y. X en Y zijn in 2020, kort voor en in de wetenschap van het naderende overlijden van X, met elkaar gehuwd zonder huwelijkse voorwaarden op te stellen. X had een overlijdensrisicoverzekering afgesloten waarin op het polisblad als standaardbegunstiging achtereenvolgens zijn vermeld de verzekeringnemer, diens weduwe, diens kinderen en diens erfgenamen. Na het overlijden van X betaalt de verzekeringsmaatschappij uit aan weduwe Y. In de onderhavige procedure vorderen de kinderen (primair) een verklaring voor recht dat zij in hun hoedanigheid van vereffenaars (art. 4:195 lid 1 BW) zijn gerechtigd tot de uitkering dan wel (subsidiair) dat zij daartoe zijn gerechtigd in hun hoedanigheid van erfgenamen. De primaire vordering wijst de rechtbank af. De vereffenaar staat niet (als zodanig) als begunstigde op het polisblad en ook overigens wordt niet onderbouwd waarom de kinderen desondanks als vereffenaar begunstigten zouden zijn.

Ter zake van de subsidiaire vordering verwerpt de rechtbank de stelling dat niet is voldaan aan het schriftelijkheidsvereiste voor een geldige aanwijzing als begunstigde (art. 7:966 lid 1 BW). Erflater heeft de polis elektronisch afgesloten en daarbij voor de standaardbegunstiging gekozen. A en B onderbouwen hun subsidiaire vordering verder met een verwijzing naar de bedoeling van erflater. Daarmee betreden we de uitlegregels van begunstigingen bij sommenverzekering (ECLI:NL:HR:2012:BW6728 en ECLI:NL:HR:2018:1102). Bij die uitleg kan ook worden gelet op verklaringen en gedragingen van de verzekeringnemer buiten de schriftelijke mededeling aan de verzekeraar alsmede op diens latere verklaringen en gedragingen, mits deze bijdragen aan het bepalen van de bedoeling van de verzekeringnemer ten tijde van de aanwijzing. In dat kader hecht de rechtbank met name veel waarde aan de kort voor zijn overlijden door X gemaakte aantekeningen waarin staat dat Y tegen betaalbare lasten in de woning moet kunnen blijven wonen. Cruciaal is dat X bij de berekening van die betaalbaarheid in zijn aantekeningen uitgaat van maandlasten waarbij de uitkering uit de

polis in mindering komt op de resterende hypothecaire lening en die dus ten voordele van Y strekt. De rechtbank wijst ook de subsidiaire vordering van A en B af.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 16-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:1282

Zaaknummer: C/05/386858 / HZ ZA 21-140

Rechters: J.A.M. Strens-Meulemeester

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Na ontslag als executeur onbevoegd verrichte betaling is onrechtmatig en een daad van zuivere aanvaarding. Executeur moet zelf nagaan of hem ontslag was verleend.

In juli 2020 zijn twee erfgenamen een procedure gestart die moet leiden tot het ontslag van mede-erfgenaar A als executeur. Deze zaak is op 29 oktober 2020 behandeld, waarna op 12 november het ontslag is verleend. Twee dagen later, op 14 november 2020, heeft A € 7.500 van de nalatenschapsrekening overgeboekt naar zijn eigen rekening. Uit de omschrijving bij de overboeking volgt dat een deel van het bedrag ziet op 'potentiële kosten graf/nalatenschap' en een ander deel is een voorschot van zijn aandeel in de nalatenschap. A stelt dat hij bevoegd was tot deze boeking aangezien hij deze heeft verricht in hoedanigheid van executeur. Hij voert aan dat de ontslagbeschikking pas op 23 november aan hem is betekend, zodat hij daarvan nog niet op de hoogte was op de 14^e. De rechtbank gaat aan dit verweer voorbij. Daarvoor is bepalend dat onwetendheid van het ontslag niet betekent dat A nog bevoegd was om als executeur op te treden. Tevens is relevant dat A op 29 oktober in persoon is verschenen bij de behandeling van het ontslagverzoek. A wist derhalve dat veertien dagen later (d.w.z. op 12 november) de beslissing zou worden genomen. A had – zo de rechtbank – moeten nagaan of hij op de 14^e nog bevoegd was. De rechtbank verbindt aan de onbevoegde betaling de gevolgtrekking dat A onrechtmatig geld aan de nalatenschap heeft onttrokken. Het feit dat hij de betaling dankzij 'het ontslag niet als executeur en dus als erfgenaar' heeft verricht, betekent dat die overboeking moet worden aangemerkt als een daad van zuivere aanvaarding (art. 4:192 lid 1 BW).

Verder constateert de rechtbank dat uit de feiten volgt dat A opzettelijk heeft verzwegen dat de nalatenschap een vordering van € 41.000 op hem had. Dit leidt tot verbeurdverklaring (art. 3:194 lid 2 BW) van zijn aandeel in deze vordering.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 16-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:1350

Zaaknummer: C/05/388261 / HZ ZA 21-186

Rechters: D.T. Boks

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ondanks ontbreken BEM-clausule is krachtens legaat verkregen vermogen van minderjarigen, bijzonder vermogen dat bij de vermogenstoets Uitvoeringsregeling Awir niet meetelt.

De twee minderjarige kinderen van A ontvangen beiden in 2016 een legaat van circa € 53.000. De legaten zijn op eigen bankrekeningen van de kinderen gestort, waaraan in 2019 een BEM-clausule is toegevoegd. In verband met de hoogte van haar inkomen ontvangt A in 2017 en 2018 diverse toeslagen. De Belastingdienst stelt dat de ontvangst van de legaten ertoe heeft geleid dat A wegens overschrijding van het maximaal toegestane vermogen geen recht had op de toeslagen. De rechtbank overweegt dat pas in 2019 wordt voldaan aan de criteria van artikel 9.1.a.2 Uitvoeringsregeling Awir op grond waarvan het (als bijzonder aangemerkte) erfrechtelijk verkregen vermogen van de minderjarige kinderen niet meetelt bij het bepalen van het voor het recht op toeslagen relevante vermogen. Desalniettemin brengen de feiten in deze casus met zich dat de rechtbank van oordeel is dat strikte toepassing door de Belastingdienst van de Uitvoeringsregeling Awir voor A onevenredig nadelige gevolgen heeft. Het enkele feit dat op de rekening niet direct een BEM-clausule is geplaatst, wil niet zeggen dat geen sprake is van 'bijzonder vermogen'. De overduidelijke intentie in deze van de testatrice die het legaat heeft toegekend alsmede van A zelf, maken dat in deze zaak het gelegateerde wel als 'bijzonder vermogen' moet worden gezien.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 15-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2022:1016

Zaaknummer: UTR 20/2566 en UTR 20/2968

Rechters: M.E.J. Sprakel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Geen opheffing conservatoir beslag dat is gelegd voor niet-opeisbare legitimaire vordering.

De tweede echtgenote van erflater is diens enig erfgenaam en mede-executeur. Door een dochter uit het eerste huwelijk van erflater is – tot zekerheid van haar niet-opeisbare (art. 4:81 en 4:82 BW) legitieme portie – conservatoir beslag gelegd op een tot de nalatenschap behorende woning. De executeurs vorderen opheffing van het beslag. De rechtbank verwijst naar een zaak die speelde onder oud erfrecht (ECLI:NL:HR:2016:1271, ERF 2016-0145). De Hoge Raad oordeelde dat hoewel conservatoir beslag voor niet-opeisbare vorderingen in beginsel níet mogelijk is, daarmee ook niet is gezegd dat dit onmogelijk is.

De eerste stelling van de langstlevende echtgenote is dat ten onrechte beslag is gelegd op haar privé, en niet in haar hoedanigheid van executeur. Op de grond dat in het testament is bepaald dat de legitimaire vordering tegen de enig erfgenaam moet worden ingesteld, gaat de rechtbank hieraan voorbij.

De inhoudelijke beoordeling begint de rechtbank met de overweging dat het beslag moet worden opgeheven als summierlijk van de ondeugdelijkheid daarvan blijkt (art. 705 Rv). Het is – zo de rechtbank – aan degene die opheffing vordert om de ondeugdelijkheid aannemelijk te maken. Daarbij moet onder afweging van de wederzijdse belangen worden beoordeeld of de niet-opeisbaarheid moet leiden tot opheffing van het beslag.

Uit de feiten leidt de rechtbank af dat niet is aangetoond dat de langstlevende echtgenote over onvoldoende middelen beschikt om in haar levensonderhoud te voorzien. Ook blijkt dat zij tijdens het leven van erflater uit diens vermogen diverse schenkingen aan haar eigen kinderen heeft gedaan. Het is door deze vrijgevigheid dat (zonder het beslag) de voldoening van de vordering van de dochter gevaar loopt. De voorzieningenrechter wijst de vordering van de executeurs tot opheffing van het beslag af.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 22-02-2022

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2022:1352

Zaaknummer: C/03/299807 / KG ZA 21-456

Rechters: T.A.J.M. Provaas

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door erflaatster gesloten overeenkomsten blijven in stand. Er is geen sprake van een wilsgebrek, misbruik van omstandigheden, onrechtmatig handelen of ongerechtvaardigde verrijking.

Na haar overlijden roepen twee van de kinderen van erflaatster de nietigheid c.q. vernietigbaarheid in van een aantal door haar met een derde kind gesloten overeenkomsten, waaronder een koopovereenkomst. Zij baseren hun vordering op de stelling dat de geestvermogens van erflaatster waren verstoord waardoor sprake was van een wilsgebrek (art. 3:34 BW). Evenzeer is volgens eisers sprake van misbruik van omstandigheden (art. 3:44 BW), dan wel ongerechtvaardigde verrijking of onrechtmatige daad (art. 6:162 BW en art. 6:212 BW). De rechtbank stelt dat eisers het wilsgebrek en het misbruik van omstandigheden onvoldoende hebben onderbouwd, en wijst dit deel van de vordering af. Er is ook geen sprake van ongerechtvaardigde verrijking c.q. onrechtmatig handelen. Daarvoor is mede relevant dat uit het enkele feit dat het derde kind de administratie van erflaatster verzorgde, niet kan worden afgeleid dat dit reden was waarom overledene heeft ingestemd (c.q. zich genoodzaakt zag om in te stemmen) met bedoelde overeenkomsten. Ook is onvoldoende gebleken dat een gesloten koopovereenkomst nadelig was voor erflaatster. Bovendien, zo de rechtbank, zelfs als de overeenkomst nadelig was, stond het erflaatster vrij om het derde kind te helpen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 23-02-2022

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2022:1960

Zaaknummer: C/15/308865 / HA ZA 20-672

Rechters: E.J. Bellaart

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bevoegdheid tot vertegenwoordiging erfgenamen onvoldoende onderbouwd, Belgische erenotaris is niet-ontvankelijk.

Deze zaak gaat onder meer over de betaling van achterstallige pachtsommen. Een Belgische erenotaris stelt namens erfgenamen een aantal vorderingen in tegen de pachter. De pachter is mede-erfgenaam van de overleden verpachter. De bevoegdheid van de erenotaris om de erven te vertegenwoordigen, baseert hij op door hen aan hem gegeven volmachten. In een tussenarrest (ECLI:NL:GHARL:2021:8688) overwoog het hof dat van de bevoegdheid van de erenotaris in deze uitsluitend blijkt uit een verklaring van de erenotaris. Thans oordeelt het hof dat de erenotaris er niet in is geslaagd om afdoende bewijs van zijn bevoegdheid te leveren. Het verklaart de erenotaris alsnog niet-ontvankelijk in zijn vorderingen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 15-03-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:1998

Zaaknummer: 200.281.076

Rechters: Th.C.M. Willemse, B.J.H. Hofstee en W.F. Boele

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Notaris adviseert erflaatster onvoldoende bij concipiëren testament en daarmee samenhangende certificering van vermogen. Ook is de erfgenaam onvoldoende geadviseerd omtrent de risico's bij zuivere aanvaarding van de nalatenschap.

In deze tuchtzak verwijt klager de notaris (onder meer) dat deze onzorgvuldig heeft gehandeld bij de totstandkoming van het testament van erflaatster (en de daarmee samenhangende certificering van haar vermogen). Met name wordt de notaris verweten bij dit alles onvoldoende oog te hebben gehad voor de belangen van klager (als erfgenaam en legataris van erflaatster). Ook is klager ten onrechte geadviseerd om de nalatenschap van erflaatster zuiver te aanvaarden. Het hof stelt dat de notaris inderdaad te weinig oog heeft gehad voor klagers belangen. Erflaatster had de niet-alledaagse constructie niet zelf bedacht en de notaris had met erflaatster ook de financiële gevolgen daarvan voor haar erfgenaam moeten bespreken. Een zorgvuldig notaris had – zo het hof – de financiële gevolgen moeten voorhouden aan erflaatster en had niet (kunnen) volstaan met een globale berekening daarvan. Tevens had een en ander ook schriftelijk aan erflaatster moeten worden gecommuniceerd. Het hof acht het niet waarschijnlijk dat als erflaatster een goed financieel inzicht had gehad, zij voor de onderhavige constructie had gekozen.

Ook in de advisering rond de aanvaarding van de nalatenschap is de notaris tekortgeschoten. Het hof verenigt zich met het oordeel in eerste aanleg dat de notaris klager niet heeft gewezen op de nadelige gevolgen van zuivere aanvaarding. De notaris had (slechts) in algemene bewoordingen geïnformeerd over de verschillende wijzen van aanvaarding en verwerping van de nalatenschap. Zeker gezien de bijzondere constructie was het niet passend om in een brief te schrijven: 'Ik ben ervan uitgegaan dat je erfgenaam wilt zijn in de nalatenschap en de nalatenschap zuiver wilt aanvaarden. Een daartoe strekkende verklaring tref je hierbij aan. Mocht mijn veronderstelling niet juist zijn, dan hoor ik dat graag zo spoedig mogelijk van je.' Een uitgebreidere en duidelijkere toelichting was op zijn plaats geweest. Het hof legt vervolgens de maatregel op van schorsing in de uitoefening van het ambt voor de duur van vier weken.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 22-03-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:796

Zaaknummer: 200.287.979/01 NOT

Rechters: J.W.M. Tromp, H.T. van der Meer en J.H. Lieber

Wetsartikelen: